

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tapaturmavirastosta annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että tapaturmavirasto lakkautettaisiin. Tapaturmavirastosta annettu laki kumottaisiin ja viraston tehtävät siirrettäisiin valtiokonttoriin valtiovarainministeriön hallinnonalalle. Tapaturmaviraston yhteydessä toimiva sotilaslääkintäarkisto tehtävineen siirrettäisiin kui-

tenkin sota-arkistoon puolustusministeriön hallinnonalalle.

Esitys liittyy valtion vuoden 1996 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 1996.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Tapaturmavirastoa koskevat tapaturmavirastosta annettu laki (389/65) ja asetus (1501/92) tapaturmavirastosta. Virasto on sosiaali- ja terveydenhuollon alalla toimiva keskushallintovirasto, jonka tehtävänä on hoitaa sotilasvammalainsäädännön, sotilastapaturmalain (1211/90) sekä muiden lakien ja asetusten mukaan sille kuuluvat asiat ja muut sille määrätty tehtävät. Mainittuihin muihin tehtäviin lukeutuu muun muassa sotainvalidien puolisoitten ja leskien sekä sotaleskien kuntoutuksen korvaaminen.

Tapaturmaviraston työmäärä supistuu sotaveteraaniväestöön kuuluvien hakijoiden vähentämisen seurauksena. Osana valtion keskushallinnon supistamista ja tehtävien rationalisointia esityksessä ehdotetaan, että tapa-

turmavirasto lakkautetaan kumoamalla siitä annettu laki.

Ehdotetun lain 2 §:n mukaisesti valtion viranomaisten toimivallan ja tehtävien jakoa muutettaisiin siten, että tapaturmaviraston nykyiset tehtävät siirtyisivät valtiokonttoriin ja sota-arkistoon.

Valtiokonttori hoitaa jo nykyisin muun muassa valtion eläke- ja vahingonkorvausasioita. Sotilasvamma-asioitten käsittelyn tehostamiseksi, hallinnon keventämiseksi ja kustannusten vähentämiseksi tapaturmaviraston tehtävät siirrettäisiin valtiokonttorin hoidettaviksi 1 päivästä lokakuuta 1996. Valtiokonttoriin perustettaisiin sotaveteraaniasioitten käsittelyn jatkuvuuden turvaamiseksi oma tulosityksikkö, jonka tehtäviin lukeutuisivat sotilasvamma- ja sotilastapaturmalainsäädäntöön kuuluvat asiat.

Tapaturmavirastoon kuuluvan sotilaslääkintäarkiston tehtävät siirtyisivät kuitenkin tarkoituksenmukaisuussyistä puolustusministeriön hallinnonalalle sota-arkistoon. Näihin tehtäviin kuuluu keskusotilassairaaloiden ja muiden otilassairaaloiden potilasasiakirjojen ja -arkistojen vastaanotto ja säilytys, puolustusvoimien valvonnasta poistuneiden henkilöasiakirjojen vastaanotto ja säilytys sekä tietojen antaminen arkiston hallussa olevista asiakirjoista.

Lisäksi lain 3 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi tietojensaantioikeudesta. Pykälän mukaisesti valtiokonttorilla olisi sama oikeus kuin tapaturmavirastolla saada maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun vaikuttavia tietoja. Säännös olisi sisällöltään vastaava kuin kumottavaksi ehdotetussa laissa.

Tapaturmavirastossa ja sotilaslääkintäarkistossa lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat siirtyisivät ilman eri toimenpiteitä valtiokonttoriin ja sota-arkistoon.

2. Esityksen vaikutukset

Tapaturmaviraston lakkauttaminen ja sen tehtävien siirtäminen valtiokonttoriin ja sota-arkistoon vähentäisivät pysyvästi henkilöstön tarvetta valtion keskushallinnossa. Järjestelyn seurauksena valtion vuosittaisen menojen arvioidaan vähenevän välittömästi 5 miljoonaa markkaa.

Tehtävien siirtämisellä pyritään hallinnon tuloksellisuuden lisääntymiseen sekä toimintojen keskittämiseen. Uudistuksen suoranaista seurauksena työn tuottavuuden arvioidaan kasvavan 31 %. Palvelujen laadun arvioidaan ehdotetun uudistuksen toteutuessa säilyvän vähintään nykyisellä tasolla.

Tehtävien ja henkilöstön siirrot valtiokonttoriin merkitsevät asiakaspalvelun jatkuvuuden turvaamista, atk- ja muiden järjestelmien ja tiedotuksen yhteensovittamista sekä henkilöstön kehittämistä edelleen.

Viraston henkilötyövuosia on vähennetty vuoden 1994 alusta lukien 39. Tapaturmaviraston lakkauttamisen yhteydessä valtiokonttoriin perustettavaan uuteen tulosityksikköön siirrettäisiin 134 virkaa ja sota-arkistoon 20 virkaa. Uudelleen sijoittamatta jäisi 56 virkaa, joiden osalta pyritään edistämään henkilöstön sijoittumista muualle valtionhallintoon tai yksityiselle sektorille. Valtiokonttoriin siirrettävien henkilötyövuosien

arvioidaan vähenevän vuoden 1999 loppuun mennessä 109:ään.

3. Asian valmistelu

Valtion keskushallinnon toimivallanjaon ja tehtävärakenteen muuttamista sekä keskushallinnon supistamista käsitellyt toimikunta julkisti mietintönsä 2 päivänä lokakuuta 1992. Mietinnössä todettiin, että tapaturmaviraston uusi organisatorinen asema ratkaistaan siinä yhteydessä, kun päätetään valmisteltavana olevan sotilasvammalain mukaisten etuuksien uudesta korvausjärjestelmästä.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 27 päivänä huhtikuuta 1992 työryhmän, jonka tehtävänä oli muun muassa tehdä ehdotuksensa uudesta sotilasvammalain mukaisesta korvausjärjestelmästä, hallinnosta ja käytännön organisoimisesta. Työryhmä päätyi ehdottamaan tapaturmaviraston liittämistä valtiokonttoriin viimeistään vuonna 1998. Työryhmän ehdotusten pohjalta ministeriö asetti 23 päivänä heinäkuuta 1993 projektiorganisaatiotyöryhmän valmistelevaan tapaturmaviraston tehtävien siirtämistä valtiokonttoriin ja sotilaslääkintäarkiston liittämistä sota-arkistoon.

Tapaturmaviraston organisaatiota on vuoden 1993 loppupuolelta lukien kehitetty vastaamaan työmäärän ja asiakkaiden vähenemistä sekä viraston liittämistä valtiokonttoriin. Tehtävien siirtämistä helpottamaan on käynnistetty laaja sopeuttamisohjelma, joka sisältää muun muassa pitkäjänteisen henkilöstön uudelleensijoitusvalmennuksen. Ohjelma sisältää lisäksi toimia vapautuvan henkilöstön uudelleensijoittamiseksi, kouluttamiseksi sekä muita tarvittavia tukipalveluja.

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto valtiovarainministeriöltä ja puolustusministeriöltä.

4. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 1996 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä lokakuuta 1996.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

tapaturmavirastosta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan tapaturmavirastosta 1 päivänä heinäkuuta 1965 annettu laki (389/65) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tapaturmavirastolle sotilasvammalainsäädännön, sotilastapaturmalain (1211/90) sekä muiden lakien ja asetusten mukaan kuuluvat tehtävät samoin kuin muut sille määrätty tehtävät siirtyvät valtiokonttorille.

Tapaturmaviraston sotilaslääkintäarkisto sille kuuluvine tehtävineen siirtyy kuitenkin sota-arkistoon.

3 §

Valtion, kunnan ja muun julkisoikeudellisen yhteisön viranomainen, kuntoutuslaitos, sairaala ja muu sairaanhoitolaitos ovat salassapitosäännösten estämättä velvolliset pyynnöstä antamaan valtiokonttorille maksutta 2 §:ssä tarkoitetuissa asioissa hallussaan olevat, käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun vaikuttavat tiedot.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös lääkäriä. Lääkärillä on kuitenkin oi-

keus saada antamistaan tiedoista ja lausunnoista kohtuulliseksi katsottava palkkio.

4 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan tarvittaessa antaa asetuksella.

5 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 1996.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

6 §

Mitä tapaturmavirastosta on säädetty tai määrätty, koskee tämän lain voimaan tultua valtiokonttoria.

Mitä tapaturmaviraston sotilaslääkintäarkistosta on säädetty tai määrätty, koskee tämän lain voimaan tultua sota-arkistoa.

Tämän lain voimaan tullessa tapaturmavirastossa vireillä olevat asiat siirtyvät valtiokonttorille ja tapaturmaviraston sotilaslääkintäarkistossa vireillä olevat asiat sota-arkistolle.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

